

Gdzie podziało się 4.000 dolarów przesłane z Wilna, w liście wartościowym?

Niezwykłe tajemnicza kradzież 4 tysięcy dolarów wydarzyła się w żydowskiej instytucji samopomocowej „Joint”, znanej pod nazwą „Kolegium inspektorów A. J. R. F.”, której centrala na Polskę mieści się przy ul. Jasnej 11 w Warszawie. Instytucja ta ma na celu udzielanie kredytów żydowskiemu bankom spółdzielczym z funduszy, otrzymywanych od kapitalistów żydowskich z Ameryki. Zrozumiałe więc jest, iż

operuje poważnymi sumami.

Do dyrekcji „Kolegium inspektorów” nadszedł list od żydowskiego banku spółdzielczego z Wilna, z żądaniem jaknajwyższego wystawienia pokwitowania na sumę 4.000 dolarów, które bank wileński przelał w liście wartościowym. Bank ten dziwił się, iż pokwitowania takiego dotychczas nie otrzymał, pomimo, iż pieniądze wysłano przeszło dwa tygodnie temu. Ponieważ list taki z

pieniężni do warszawskiego „Kolegium inspektorów” nie wpłynął, dyrektor tej instytucji, p. Flaum, zarządził poszukiwania. W pierwszym rzędzie przesłuchano wszystkich urzędników, żaden jednak z nich o zaginionych pieniądzach nie wiedział. Wysłano wtedy reklamację na pocztę. Skutek tej reklamacji był nieoczekiwany.

Pocztą przedstawiła pokwitowanie z odbioru poszukiwanego listu wartościowego, podpisane przez jednego z wyższych urzędników instytucji, inspektora Ignacego W., zamieszkałego przy ul. Polnej 64. Zapytany, co zrobił z listem, p. W. twierdzi, że listu takiego w ogóle nie otrzymał. Kwitował często z odbioru korespondencji pocztowej, robił to jednak przeważnie automatycznie, nie sprawdzając otrzymanej pocztę. Listy polecone i wartościowe oddawał do poszczególnych działów biurowych instytucji i więcej się nim nie interesował.

Nie mogąc odnaleźć zaginionych pieniędzy, dyr. Flaum zawiadomił o kradzieży centralę „Kolegium inspektorów” na Europie, mieszącą się w Berlinie. Dyrektorzy tej centrali, pp. Kahn i Schweizer, przysłali z Berlina specjalną komisję, która zajęła się wyświeleniem sprawy. Równocześnie zawiadomiono warszawski urząd śledczy. Po przesłuchaniu listonosza, który oddawał listy wartościowe do „Kolegium inspektorów” oraz urzędników tej instytucji, zarówno urząd śledczy, jak i komisja berlińska doszły do wniosku, że winę ponosi inspektor W. Postanowiono też aresztować go. Sprzeciwili się jednak temu dyr. Flaum, który pracując z p. W. przez szereg lat, wyrobił sobie o nim jak najlepszą opinię i twierdzi, że pieniądze ukradł nie mógł.

Śledztwo prowadzone jest nadal przez urząd śledczy, narazie jednak nie nowego nie wykryto. Tymczasem p. W., choć pracuje jeszcze w „Kolegium inspektorów”, pozostaje nadal pod zarzutem sprzeniewierzenia 4.000 dolarów.

Tego jeszcze nie było... Cadyk z Bełza na kuracji w Tatarowie

Oficjalne przyjęcia i powitania dla sprzymierzeńca „sanacji”

Niedaleko Sokala leży mała, żydowska miejscina, Bełz, sławna tylko wśród chasydów - Żydów jako siedziba rabina - cudotwórcy. Ciemne masy żydowskie, oczekujące od kilku tysięcy lat Mesjasza, który ma im oddać rządy nad całym światem, rządy w ściśle materialistycznym znaczeniu, łatwo ulegają wpływowi sprytniejszych wśród siebie, łożąc nawet na ich rzecz duże datki.

W Małopolsce dużą sławą, no i bogactwem, cieszą się cadyki, czyli rabini - cudotwórcy z Góry Kalwarii (woj. krakowskie), Bełza, Husiatyna i Czortkowa. Są to ludzie bardzo majetni. Każdy przejazd cadyka jest prawdziwą plagą dla kolei, bo masy żydowskie na każdej stacji za wszelką cenę pragną choćby zdaleka zobaczyć cudotwórczego rebe.

Pośród cadyków, cadyk bełski cieszy się największą popularnością, szczególnie wśród zamężnych, a bezdzietnych żydówek. Cadyk Aron Rokach z Bełza liczy obecnie 53 lata. W tym roku, ponieważ pomimo swojej cudowności jest chory, udał się na letni pobyt do karpackiej miejscowości Tatarowa. Za nim zjechał cały tłum żydostwa podobno ze wszystkich stron świata.

Niewieleby nas obchodziły te wszystkie sprawy, gdyby nie jedna znamienita rzecz. Z racji pobytu cadyka Rokacha w Tatarowie udało się do niego z wywiadem dziennikarz lwowski Rofi, który w „Wieku Nowym” podaje kilka charakterystycznych szczegółów. Wedle p. Rofiego p. cadyk, chociaż waży tylko 38 kg. i nie czyta żadnych gazet, jest „człowiekiem niezwykle mądrym i wielkiej wiedzy, dokładnie obznajmionym z życiem społecznym i arkanami polityki”.

Przejeżdżając z Bełza do Tatarowa nie tylko rzesze wiernych witały owacyjnie p. cadyka. Oto co pisze p. Rofi:

„Ponieważ cadyk jest bezwzględnie oddany obozowi „sanacji” i wpływa w tym kierunku na swych wiernych, przeto witali go na większych stacjach również i przedstawiciele władz rządowych. We Lwowie przybył na jego spotkanie wicewojewoda i kilku wyższych urzędników. Liczne skonsynowana policja ledwo mogła utrzymać napór fanatyków. W Stryju witała cadyka „banderia” na koniach, a nawet na... osie”. Po opuszczeniu wagonu przez rabina Rokacha przywitał go naczelnik Prokop i starosta Harmada, w otoczeniu rabina Ebnera, dyr. Holskiego i kom. Wnękwicza. Bełz jest ustawicznie przepełniony gośćmi cadyka, a na poszczególne święta

przywożą tam specjalne pociągi od 3 do 5 tysięcy nabożnych. Pielgrzymi bełscy mają zniżkę biletów kolejowych. Do Tatarowa zjechali zwolennicy rabina z zagranicy. Wszyscy chwaliли uprzejmość władz polskich, które ich przepuściły tu bez wizy. Gościł też cadyk b. wojewodę lwowskiego, Nakonecznikoffa, i wielu innych”

Podajemy tych kilka faktów z długich artykułów lwowskiego „Wieku Nowego”, pisanych w entuzjastycznym nastroju dla cudotwórców. Tylko czy nie są do prawdy przesadne te uroczyste i urzędowe powitania i uprzejmości pod adresem cadyka oraz tłumów zabobonnych i fanatycznych chasydów?

12 osób aresztowano w Poznaniu w związku z aferą Wróblewskiego, b. prokurenta Banku Handlowego

POZNAŃ, 31. 8. (tel. wł.). Wczoraj donieśliśmy o nadużyciach, popełnionych w dziale Banku Handlowego Warszawskiego w Poznaniu. Donieśliśmy o aresztowaniu 7 osób. a między innymi głównego sprawcę nadużyć, Wróblewskiego.

Okazuje się, że Wróblewski działał w porozumieniu z niejakim Nieweckim prokurentem firmy „Blask”, z którym wspólnie sfałszowali weksle na sumę 50.000 zł. Niewiecki sfałszował podpisy swych dyrektorów na wekslach, a Wróblewski aresztowany był po raz pierwszy, lecz wkrótce wypuszczono go z więzienia.

Wróblewski, przewidując, że będzie aresztowany po raz drugi, sprzedał swoje cenne meble za 40.000 zł., sprzedał również swoją wille, która urządzona była z niezwykłym przepychem. W willi

tej przebywała bardzo często urzędniczka bankowa, Kuczyńska, przyjaciółka Wróblewskiego.

Sędzia śledczy przeprowadził wczoraj rewizję w willi Wróblewskiego, która dała obfity plon. W wyniku rewizji stwierdzono przedewszystkiem, że Kuczyńska brała udział we wszystkich machinacjach Wróblewskiego. Sędzia śledczy dokonał również rewizji safesu p. Lipca, teścia Wróblewskiego, w poznańskim oddziale niemieckiego „Bank für Handel und Gewerbe”. Znalezione tam 40.000 zł., które pochodzą ze sprzedaży willi. Z sumy tej sędzia śledczy zatrzymał 35.000 zł. na ewentualne pokrycie strat Banku Handlowego.

Liczba aresztowanych w tej aferze wzrosła do 12 osób. Jak słysząc, spodziewane są dalsze aresztowania wśród osób znanych w Poznaniu.

Paragraf o spłacie zobowiązań w projekcie nowego prawa

Komisja Kodyfikacyjna opracowuje projekt prawa o zobowiązaniach. Paragraf 436 projektu nowego prawa głosi:

„Gdyby wskutek niezwykłych przewrotów gospodarczych siła nabywca pieniądza w okresie, w którym ma nastąpić zwrot pożyczki, spadła tak znacznie, że wypłacie pożyczki, a przed jej zwrotem, że zwolnienie się z długu przez zapłatę sumy otrzymanej pociągałoby za sobą nieprzewidywany w umowie zysk dłużnika, a stratę wierzyciela, wówczas sąd, uwzględniając wszystkie okoliczności, oznaczy według własnego uznania sumę, jaką dłużnik zwrócić powinien”.

Dewaluacja pieniądza jest zjawiskiem nadzwyczajnym, które powinno być regulowane również aktami prawnymi, posiadającymi charakter specjalny, to też ujęcie par. 436 z punktu widzenia gospodarczego budzi duże zastrzeżenia.

Treść paragrafu 436 jest niezwykle ważna dla naszego życia

Komunikaty teatrów

JUTRZEJSZA PREMIERA W TEATRZE NARODOWYM „TESTAMENT JAŚNIE PANA” HJALMARA BERGMANA

W dniu jutrzejszym odegrana będzie po raz 1-szy w Polsce komedia współczesna świetnego pisarza szwedzkiego Hjalmar Bergmana, w przedkądzie Jerzego Kossowskiego p. t. „Testament Jaśnie Pana”. Utwór Bergmana dotychczas nieznanie zupełnie w Polsce, na scenach zagranicznych cieszył się wielkim powodzeniem („Dom gry”, „Cień”, „Joe et Comp.”, „Rękawiczka” i in.). „Testament Jaśnie Pana” wprowadza na scenę reżyser Zb. Ziemiński. Dekoracje art. malarza Gajewskiego. Dziś spowodu próby generalnej przedstawienie zawieszono. Dziś „ŚWIT, DZIEŃ I NOC” Z M. MALICKA I AL. WEGIERKA W TEATRZE NOWYM

Głośnie sztuka Nicodemiego „Świt, dzień i noc”, która w swoim czasie osiągnęła wyjątkowe powodzenie, po przerwie kilkuletniej przypomni się dziś publiczności warszawskiej, tym razem w Teatrze Nowym, Marja Malicka i Al. Węgiełka mają, jak wiadomo, w komedii tej pole do popisu aktorskiego. Sztuka ukaże się w nowych dekoracjach i po cenach popularnych.

2 września (godz. 16.30)
3 września (godz. 16.00)

Miedzypaństwowy Mecz Lekkoatletyczny

Czechosłowacja — Polska

Sprzedaz biletów bez dopłaty

„WAGONS-LITS COOK”
Krakowskie Przedm. 42/44

Sport

L. atletyka

PROGRAM MECZU POLSKA — CZECHOSŁOWACJA

Program dwudniowego spotkania między państwem w lekkiej atletyce Polska — Czechosłowacja przedstawia się następująco:

Sobota, 2 września: godz. 16.30 — defilada zawodników, bieg na 400 m. przez płotki, kula, 100 m., 400 m., skok wzwyż, 1500 mtr., oszczep, sztafeta 4 x 100 mtr.

Niedziela: godz. 16: 110 m. płotki, tyczka, 200 mtr., dysk, 800 mtr., skok w dal, 5 km., sztafeta 4 x 400 mtr. Każda z obu reprezentacji wystawia do meczu po 20 zawodników, po dwu do każdej konkurencji. Punktacja: 5 — 3 — 1 — punktów w konkurencjach indywidualnych, a w sztafetach 10 i 6 pkt.

Zaznaczyć należy, że zawodnicy polscy od szeregu dni pilnie trenują pod okiem trenera Cejzika, który specjalną uwagę zwraca na zmianę palczki w sztafetach.

Piłkarska nożna

PIŁKARSKA REPREZENTACJA POLSKI BIJE KRAKÓW 8:0

Celem ustalenia reprezentacji Polski na mecz z Jugoslawią, zorganizowano w środę w Krakowie na hołsku Cracovii mecz pomiędzy reprezentacją Polski a reprezentacją Krakowa. Zwyciężyła reprezentacja Polski w stosunku 8:0 (7:0). Przez cały czas zaznaczała się silna przewaga reprezentacji nad słabym składem Krakowa.

Kolarstwo

BIEG KOLARSKI DOKOŁA POLSKI

W dniu 1 września b. r. o godz. 8 rano elita szosowców z całej Polski wystartuje do III wyścigu „Dokoła Polski”. W ciągu dni dziesięciu zawodnicy przebędą przestrzeń 1722 km.

Na starcie staną najwybitniejsi na szosie kolarze, a wśród nich szereg zawodników równej klasy. Stąd wyścig zapowiada się bardzo ciekawie.

Miedzy innymi startują Feliks Więcek, zwycięzca pierwszego wyścigu dokoła Polski, Stefaniński — zwycięzca 2-go wyścigu dokoła Polski, poza tym Korsak — Zaleski, Kiełbasa, Michalak, Duda, Olecki i t. d.

Start nastąpi na Dynasach w dniu 1 września, a więc w najbliższą sobotę, o godz. 8 rano. Zawodnicy przejadą ulicami: Topiel, Dobra, Aleja 3 Maja, Nowy Świat, Krak. Przedmieście, Nowy Zjazd, Zygmuntońska, Jagiellońska do Golezdzinowa, skąd rozpocznie się faktyczny wyścig.

REKORD ZA REKORDEM.
Młody kolarz holenderski van Hout ustanowił nowy światowy rekord go-

dziny, uzyskując wynik 44 km. 588 m. Dawny rekord w tej specjalności należał od lat 19 do Oscara Egga i był gorszy o 341 mtr.

Zawodnik francuski, Maurice Richard, pobił nowoustanowiony przed paroma dniami światowy kolarski rekord „godziny”, z sukcesem zaatakował przez Holendra van Houta.

Richard uzyskał wynik 44 km. 777 mtr., a więc o 189 mtr. lepszy od parudniowego rekordzisty holenderskiego.

Tenis

KUSOCINSKI NA KORTACH KRYNICY

W ogólnopolskim turnieju tenisowym o puchar Krynicy najciekawsze było spotkanie między parami Hebda — Wittmann i Tłoczyński — Stolarow, zakończone zwycięstwem Hebda i Wittmanna 6:3. 6:4.

Po turnieju odbył się mecz pokazowy w grze podwójnej pomiędzy Kusocińskim i Stolarowem, którzy grali przeciwko parze Kolcz — Majewski. Rozegrano tylko jednego seta z wynikiem 7:5 na korzyść pary Kusociński — Stolarow.

Niespodziewane pojawienie się Kusocińskiego na kortach wywołało olbrzymią sensację i przyjęte zostało przez publiczność z wielkim entuzjazmem. Wszystkie dobrze oddane piłki naszego olimpijczyka były gorąco oklaskiwane.

W KILKU WIERSZACH.

Amatorski Klub Sportowy w Warszawie organizuje w najbliższą niedzielę dwa biegi szosowe z których jeden na dystansie 50 km, przeznaczony jest dla zawodników nieliczonych i niestowarzyszonych, a drugi na 25 km. dla turystów.

Najlepszy pływak polski, Kazimierz Bocheński, został wezwany do wojska i otrzymał przydział do szkoły podchorążych w Słonimie.

W najbliższą sobotę rozpoczynają się w Tallinie dwudniowe międzynarodowe konkursy hipiczne, w których udział weźmie ekipa polska w tym samym składzie, w którym przed kilkoma dniami stawała w powodzeniu do zawodów w Rydze.

Po raz pierwszy w dziejach francuskiego sportu polski bokser Stanisław Drzymała zdobył tytuł mistrza północnej Francji w wadze półciężkiej.

Znany motocyklista, Mestrallet, zdołał poraz pierwszy wyjechać na motocyklu na przełęcz Iseran (2770 km.).

Dzielny motocyklista wysokość tę osiągnął z wielkim trudem, posuwając się ciężką, dostępną dotąd tylko dla mułłów. W niektórych miejscach musiał pokonywać nachylenia terenu, dochodzące do 45 stopni.

Kronika sądowa

Sąd Doraźny

BRZEŚĆ n/Bugiem. — Pierwszy proces polityczny przed Sądem Doraźnym będzie przedmiotem rozprawy na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego z Brześcia n/Bugiem do Kobrynia. Sprawa odbędzie się 2 września r. b. Na ławie oskarżonych zasiądzie 8 chłopów, mieszkańców powiatu kobryńskiego i agitatorka komunistyczna, 27-letnia Regina Kaplanówna. Akt oskarżenia zarzuca, że na tle odmówienia płacenia podatków doszło w nocy z dn. 3 na 4 sierpnia r. b. do pochodu, a następnie do zaburzeń z policją, w czasie których posterunkowy Knorowski został postrzelony.

Spółród 6-ciu aresztowanych uczestników zajść, 9 osób, z Reginą Kaplanówną, oskarżoną o podżeganie do tych wydarzeń, zostało postawionych przed Sąd Doraźny.

Wyrok na szpiegów

BIAŁYSTOK. — Wczoraj przed Sądem Okręgowym odbyła się rozprawa doraźna przeciwko Senderowi Oltuskiemu i Maksymowi Sochorowi, oskarżonym o zbrodnie szpiegostwa.

Sąd skazał Oltuskiego na 15 lat więzienia. Sochora na 12 lat.

Oszustwa księgarskie

POZNAŃ. — Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu rozpoczął się w środę proces, który dotyczy na szeroką skalę zorganizowanego oszustwa księgarskiego. Jako główny oskarżony stanął przed sądem Ryszard Schulz. Podszedł się on pod zwód księgarski i otworzył w Poznaniu antykwarnię, handlując książkami, zakupowanymi od przegodnych klientów. Schulz wszedł w kontakt niemal ze wszystkimi księgarniami w Polsce, sprowadzając od nich najnowszą wydawnictwa, które sprzedawał innym antykwarniom po zniżonych cenach.

Druga oskarżona, Nitecka, to wydawczyni, tłumaczka i właścicielka antykwarni Bracia Nitecy w Poznaniu. Akt oskarżenia zarzuca jej, że zaofiarowała innym księgarniom wymianę swoich wydawnictw, które otrzymywała, nie wysyłając natomiast swoich książek zamiennych. W ten sposób 52 księgarnie narażone zostały na straty, wynoszące około 22.000 zł.

Znieważenie dostojników

WARSZAWA. — W czasie wiccu O. W. P. w Dobryniu nad Wisłą, według informacji, otrzymanych przez władze bezpieczeństwa, miejscowy instruktor O. W. P., Kazimierz Pytko, rozdawał broszury, zawierające złośliwości pod adresem najwyższych władz oraz ministrów. Prokurator pociągnął do odpowiedzialności Pytkę za znieważenie Prezydenta, marsz. Piłsudskiego oraz ministrów Pierackiego, Becka, Koca i b. premiera Ślaski. Sąd Okręgowy skazał oskarżonego na rok więzienia, a Sąd Apelacyjny wyrok ten zatwierdził.

Niemowa skarży

WARSZAWA. — Niemowa Bażyli Waśk oskarżył Henryka Kukielkę o napad rabunkowy u zbiegu ulic Chłodnej i Wolskiej. W relacji niemowy wyglądało, że kiedy Waśk szedł ulicą, zbliżył się do niego Kukielka i zażądał pieniędzy na wódkę, a kiedy niemowa dał mu do zrozumienia, na miga, że pieniędzy nie posiada, wówczas pobiło go, a towarzyszącą Kukielkę kobietę zabrał mu z kieszeni pałta 20 zł. Henryk Kukielka znalazł się

wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym.

Jakoś widocznie argumentacja namigi nie zdołała przekonać sądu, gdyż Kukielkę uniewinniono.

Dwukrotnie pobita policjanta

WARSZAWA. — Helena Wąsowska miała przykra sprawę w sądzie o pobicie policjanta, Andrzeja Marczewskiego. Sąd Grodzki VIII Oddziału skazał ją na trzy tygodnie aresztu. Ale na tem nie koniec.

Wąsowska była mocno niezadowolona z zeznań, złożonych przez Marczewskiego i dała wyraz temu niezadowoleniu w sposób wysoce kategoryczny, gdyż, po ogłoszeniu wyroku, podbiegła do Marczewskiego i po raz drugi go pobiła. Oczywiście i tym razem nie uszło jej to płazem, ale zasiadła w Sądzie Okręgowym na ławie oskarżonych. Tym razem zaplikowano jej 8 miesięcy więzienia.

O zabójstwo bankiera

WARSZAWA. — Głośnie sprawą zabójstwa bankiera Centnerszvera doczeka się w październiku ostatecznego zakończenia. Na dzień 11 października wyznaczono w procesie tym, ciągnącym się od przeszło dwóch lat, rozprawę w Sądzie Najwyższym.

REX
DZIŚ spowodu próby generalnej przedstawienie zawieszono

JUTRO
po raz pierwszy

Joe Jackson
najkomiczniejszy człowiek świata w wielkiej rewii

WSZYSTRO
dla
WSZYSTKICH

Nora Ney
Ola Lilith
L. Szczepańska
E. Antosówna
H. Bekeffi
V. Łaska
H. Zarembina
M. Nobisówna
A. Dymys
K. Krukowski
L. Lawiński
Cz. Skonieczny
Igo Syn
J. Czaplicki
Chór Dana
The Golden Dancers
16 Rex Girls

REWELACYJNA
zniżka cen biletów

Od 50 gr. do 5 zł.
Bilety na premierę bez żadnej dopłaty rozchwytywane są już w biurze ICAR (Hotel Europejski)